

Klasa: 602-04/10-09/0003

Ur. broj: 355-02-03-11-14

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ VANJSKOJ NEOVISNOJ PERIODIČNOJ PROSUDBI SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE GRAĐEVINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU

Izradili:

Višnja Petrović

prof. dr. sc. Vesna Dragčević

prof. dr. sc. Franc Čuš

Tatjana Kovačić Trezić

Miho Obradović

Zagreb, rujan, 2011.

Predgovor

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) provodi postupak vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u Republici Hrvatskoj. Postupak je usklađen sa „Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja“ (u daljnjem tekstu: ESG), koje je izradila E 4 grupa – ENQA¹, EUA², EURASHE³ i ESU⁴, člankom 23. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) te člankom 30/1 i člankom 44/2 Statuta Agencije.

U provođenju ovog postupka se pazilo na autonomiju Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku (u daljnjem tekstu: Fakultet), budući da su visoka učilišta primarno odgovorna za osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja. Postupkom vanjske prosudbe provjerava se na koji način Fakultet prati i poboljšava kvalitetu svih svojih aktivnosti. Tijekom provedbe postupka vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete, Povjerenstvo za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) je na temelju dostavljene dokumentacije (prije i za vrijeme posjeta Fakultetu) i informacija prikupljenih u izravnom razgovoru sa svim dionicima sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta, a nakon provedenih analiza i provjere relevantnih dokumenata, koji su sastavni dio tog sustava, kao i dokumenata nastalih kao rezultat dodatnih aktivnosti tijekom razdoblja naknadnog praćenja, ocijenilo stupanj razvijenosti, učinkovitost i funkcionalnost sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta.

Rezultat vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete je objektivna ocjena sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta s preporukama za poboljšanje sustava Fakulteta.

Ovom se prigodom zahvaljujem svim djelatnicima Fakulteta na svesrdnoj suradnji tijekom provedbe postupka vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete te svim članovima Povjerenstva na njihovom kompetentnom radu i doprinosu u provedbi cjelokupnog postupka vanjske prosudbe.

Višnja Petrović

predsjednik
Povjerenstva za vanjsku prosudbu
sustava osiguravanja kvalitete

Zagreb, 9. rujna 2011. godine

¹ The European Association for Quality Assurance in Higher Education

² European Universities Association

³ European Association of Institutions in Higher Education

⁴ European Student's Union

Sadržaj:

Predgovor	2
Sažetak	4
I. Uvod	7
1.1. Postupak vanjske prosudbe	7
1.2. Povjerenstvo za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete	7
1.3. Ciljevi vanjske prosudbe	8
1.4. Materijal za vanjsku prosudbu	8
1.5. Posjet	8
1.6. Izvješće	9
1.7. Očitovanje i plan aktivnosti za naknadno praćenje	9
1.8. Izvješće za razdoblje naknadnog praćenja i dokazna dokumentacija	10
II. Opis visokog učilišta	12
2.1. Organizacijska struktura Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku	12
2.2. Vizija, Misija, Strategija i Politika kvalitete	13
2.3. Sustav osiguravanja kvalitete	13
III. Rezultati prosudbe – Usklađenost sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku s ESG-om (I. dio – točke 1.1.-1.7.)	14
ESG 1.1. Politika kvalitete i postupci za osiguravanje kvalitete	14
ESG 1.2. Odobravanje, praćenje i periodična vrednovanja programa i kvalifikacija	17
ESG 1.3. Ocjenjivanje studenata	19
ESG 1.4. Osiguravanje kvalitete nastavnika	20
ESG 1.5. Obrazovni resursi i pomoć studentima	21
ESG 1.6. Informacijski sustavi	23
ESG 1.7. Informiranje javnosti	24
IV. Završna vanjska prosudba sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku	26
Zaključak	26
Prijedlog Povjerenstva za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete	26
Prilog 1: Dostavljeni dokumenti Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer U Osijeku	27
Prilog 2: Program posjeta Građevinskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku	28
Prilog 3: Kriteriji za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta Agencije za znanost i visoko obrazovanje	29

Sažetak

Agencija za znanost i visoko obrazovanje je, putem imenovanog Povjerenstva za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete, provela vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, u skladu s postupkom opisanim u Priručniku za vanjsku neovisne periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH Agencije za znanost i visoko obrazovanje, a na temelju Kriterija za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta Agencije za znanost i visoko obrazovanje, koji su usklađeni sa „Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja“, koje je izradila E 4 grupa – ENQA⁵, EUA⁶, EURASHE⁷ i ESU⁸.

Zadaća Povjerenstva za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete u postupku vanjske prosudbe bila je utvrditi posjeduje li Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku učinkovite mehanizme koji osiguravaju:

- da stečene kompetencije studentu, po završetku studija, omogućavaju stvaranje karijere i aktivno sudjelovanje u razvoju društva u cjelini
- da student stječe visokoobrazovnu kvalifikaciju koja se prepoznaje u Europskom prostoru visokog obrazovanja
- unapređivanje kvalitete nastave i učenja pomoću unutarnjih i vanjskih prosudba, periodičnim revizijama studijskih programa te analiziranjem povratnih informacija svih dionika
- da se sustav osiguravanja kvalitete neprekidno procjenjuje unutarnjim prosudbama i neprestano poboljšava

Povjerenstvo za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete je tijekom postupka vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete utvrdilo snagu, slabosti i dobru praksu Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku te dalo preporuke za provedbu daljnje aktivnosti u narednom razdoblju, odnosno do sljedeće vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete.

Snaga:

- Uprava, nastavno osoblje, administrativno – stručno osoblje, tehničko – pomoćno osoblje, studenti i vanjski dionici sudjeluju u razvoju sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku
- Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku je prepoznao potrebu neprekidnog praćenja sustava osiguravanja kvalitete i izradio je jedinstven sustav integriranjem Sustava upravljanja kvalitetom, koji je u skladu s normom ISO 9001 i Sustava osiguravanja kvalitetom, koji je u skladu sa „Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja“
- opisani postupci u sustavu osiguravanja kvalitete su adekvatni za razvoj novih programa
- dionici sustava osiguravanja kvalitete su motivirani i aktivno sudjeluju u razvijanju kulture kvalitete
- Uprava „pažnjom dobrog gospodara“ upravlja financijskim sredstvima iz državnog proračuna i ostvaruje dodatna sredstva dobrom suradnjom s gospodarstvenicima

Slabosti:

- spor postupak usavršavanja nastavnog osoblja, koji se zasad provodi na razini Sveučilišta

⁵ The European Association for Quality Assurance in Higher Education

⁶ European Universities Association

⁷ European Association of Institutions in Higher Education

⁸ European Student's Union

- nemogućnost pozicioniranja Građevinskog fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, radi neizrađenih relevantnih dokumenata Sveučilišta na temelju kojih se pozicioniranje provodi
- sporo usklađivanje svih relevantnih dokumenata (Statut, Pravilnici, Strategija), koji su ovisni o dokumentima Sveučilišta
- nedovoljan i neadekvatan prostor (izgradnja nove zgrade je u tijeku), što rezultira nedovoljnim prostorom za laboratorije i knjižnicu te neadekvatnim dvoranama za nastavu
- nedovoljno poticanje mobilnosti studenata i nastavnika

Dobra praksa:

- Uprava i osoblje su opredijeljeni za ostvarivanje zacrtanih strateških ciljeva u poboljšanju kvalitete obrazovanja
- unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete temelji se na Kriterijima izrađenim u skladu sa „Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja“ i normi ISO 9001, čime se postiže interaktivni način razvoja obrazovanja
- Uprava je uspješno izgradila povjerenje dionika i suradnju na neprekidnom unapređenju sustava osiguravanja kvalitete
- Uprava je svjesna, i podržava, da učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete provjeravaju nacionalna ili međunarodna agencija vanjskim prosudbama sustava osiguravanja kvalitete
- sudjelovanje u međunarodnim istraživačkim projektima, simpozijima i natjecanjima studenata

Opće preporuke:

- Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku treba uključiti studente u analize informacija vezanih uz učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete izgradnjom mehanizam koji omogućavaju da povratne informacije studenata budu integrirane u sustav osiguravanja kvalitete
- kvaliteta i razvoj kompetentnosti nastavnika treba se neprestano razvijati; to se posebno odnosi na razvijanje kompetencija za analiziranje informacija i identifikaciju rezultata ostvarivanja provedenih aktivnosti u pojedinim fazama postupka provedbe unutarnje prosudbe

Prikaz stupnja razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta prema standardima ESG-a (I. dio)

Standard ESG-a	Stupanj razvijenosti
1.1. Politika kvalitete i postupci za osiguravanje kvalitete	Razvijena faza
1.2.1. Odobravanje, praćenje i periodična vrednovanja programa i kvalifikacija	Razvijena faza
1.2.2. Znanstveno – istraživački rad	Razvijena faza
1.3. Ocjenjivanje studenata	Razvijena faza
1.4. Osiguravanje kvalitete nastavnika	Razvijena faza
1.5. Obrazovni resursi i pomoć studentima	Prijelaz iz početne u razvijenu fazu
1.6. Informacijski sustava	Razvijena faza
1.7. Informiranje javnosti	Napredna faza
Ukupna ocjena sustava:	Razvijena faza

Rezultat postupka vanjske prosudbe pokazuje da:

- Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku je izradio i uskladio sa „Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog

obrazovanja“ relevantne dokumente (Strategija, Politika kvalitete, Vizija, Misija i Priručnik)

- Uprava neprekidno prati provedbu akademskih standarda vezanih za obrazovanje
- Uprava neprekidno poboljšava nastavne procese i procese učenja te pruža odgovarajuću potporu studentima tijekom studiranja
- Uprava radi neprestano na usavršavanju kompetencija nastavnika i administrativnog osoblja
- izgrađen je učinkovit i funkcionalan sustav osiguravanja kvalitete, kao i mehanizmi praćenja sustava te se provode redovite analize utjecaja sustava na kvalitetu visokog obrazovanja
- Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku potiče sudjelovanje svih dionika u razvoju kulture kvalitete

Zaključak:

Na temelju prikazanog napretka po pojedinim standardima iz dokumenta „Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja“, nakon provedenog naknadnog praćenja vidljivo je da je Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku poduzeo odgovarajuće aktivnosti kojima je poboljšao funkcionalnost i učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete. Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku primjenjuje mehanizme praćenja i analizira povratne informacija svih dionika u sustavu osiguravanja kvalitete, kako bi neprekidno poboljšavao sustav.

Povjerenstvo za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete procjenjuje da je sustav učinkovit i da se nalazi u razvijenoj fazi te doprinosi poboljšanju svih aktivnosti Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku vezanih za kvalitetu obrazovanja.

Prijedlog Povjerenstva:

Predlaže se Agenciji za znanost i visoko obrazovanje da izda Građevinskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku certifikat za učinkovit, razvijen i funkcionalno ustrojen sustav osiguravanja kvalitete na razdoblje od pet godine od datuma usvajanja ovog Izvješća.

Višnja Petrović,

predsjednik
Povjerenstva za vanjsku prosudbu
sustava osiguravanja kvalitete

Zagreb, 9. rujna 2011. godine

I. Uvod

1.1. Postupak vanjske prosudbe

Agencija je u Priručniku za vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Priručnik) opisala model postupka vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta (druga inačica 2010. godine). Vanjska neovisna periodična prosudba sustava osiguravanja kvalitete postupak je prosudbe stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u skladu s ESG-om te njegova doprinosa stalnom unapređenju kulture kvalitete visokih učilišta. U skladu sa I. (1.1.-1.7.) i II. (2.1.-2.8.) dijelom ESG-a, visoka su učilišta razvila sustave osiguravanja kvalitete kojima su obuhvaćene sve aktivnosti, unutarnja prosudba sustava i naknadno praćenje aktivnosti koje doprinose poboljšanju sustava osiguravanja kvalitete i njegov utjecaj na kvalitetu visokog obrazovanja koje nude visoka učilišta.

Vanjska neovisna periodična prosudba sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta pokazuje koliko visoko učilište vodi brigu o akademskim standardima i kvaliteti, što se očituje:

- unapređivanjem razine akademskog obrazovanja i mogućnostima za stjecanje određenih stupnjeva obrazovanja
- potporom misiji i strateškim ciljevima jedinice za osiguravanje kvalitete visokog učilišta
- uspoređivanjem postignutih standarda i kvalitete sa standardima i kvalitetom koji se primjenjuju na sličnim visokoobrazovnim učilištima u zemlji i zemljama EU-a

Postupak vanjske prosudbe je započeo dogovorom Agencije i Fakulteta o provedbi vanjske prosudbe na temelju godišnjeg plana za provedbu vanjske prosudbe za 2010. godinu te dostavom dokumenata Fakulteta dva mjeseca prije dogovornog posjeta visokom učilištu. Posjet je proveden 9. i 10. listopada 2010. godine, nakon čega je uslijedila izrada Izvješća o vanjskoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta J. J. Strossmayer u Osijeku (u daljnjem tekstu: Izvješće) s preporukama za poboljšanje sustava osiguravanja visokog učilišta. U roku od 30 dana od primitku Izvješća, Fakultet je dostavio Očitovanje na Izvješće i Plan aktivnosti za razdoblje naknadnog praćenje. U narednih 6 mjeseci, Fakultet je proveo aktivnosti i dostavio Izvješće o provedenim aktivnostima te dokumente koji su rezultirali provedbom tih aktivnosti. Postupak vanjske prosudbe završava ovim Izvješćem u kojem se prikazuje usklađenost sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta s ESG-om i daje konačna ocjena sustava.

1.2. Povjerenstvo za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete

Akreditacijski savjet je na svojoj 5. sjednici, održanoj 5. srpnja 2010. godine, imenovao članove Povjerenstva. Na svom prvom sastanku, održanom 7. listopada 2010. godine, članovi Povjerenstva su izabrali predsjednika.

Sastav Povjerenstva:

Višnja Petrović, dipl. ing. – Agencija – predsjednica Povjerenstva

Prof. dr. sc. **Franc Čuš** – Sveučilište u Mariboru – član Povjerenstva

Prof. dr. sc. **Vesna Dragčević** – Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – članica Povjerenstva

Tatjana Kovačić Terzić, ing. – „Koestlin“ Bjelovar, predstavnica gospodarstva – članica Povjerenstva

Miho Obradović – Sveučilišta u Dubrovniku, predstavnik studenata – član Povjerenstva

Uz članove Povjerenstva, vanjsku prosudbu je pratio:

Goran Briški, prof. – Agencija – koordinator

1.3. Ciljevi vanjske prosudbe

Na prvom sastanku Povjerenstva, održanom 7. listopada 2010. godine, dogovoreni su ciljevi vanjske prosudbe, metode rada Povjerenstva tijekom posjeta i provedbe cjelokupnog postupka vanjske prosudbe te način izrade i sadržaj Izvješća o vanjskoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta.

Povjerenstvo je utvrdilo ciljeve postupka vanjske prosudbe:

1. utvrditi stupanj razvijenosti i učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku
2. postupak vanjske prosudbe provesti u skladu s opisanim modelom za vanjsku prosudbu prikazanim u Priručniku i Pravilniku o postupku vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Pravilnik)
3. profesionalno provesti vanjsku prosudbu
4. analizirati sve nalaze i dokaze, radi kvalitetnog donošenja konačnih preporuka

Metode rada

Povjerenstvo je tijekom vanjske prosudbe:

- analiziralo sve dostavljene materijale te dodatne dokaze prikupljene tijekom posjeta i bilješke o uočenom stanju sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta
- razgovaralo sa svim dionicima (Upravom Fakulteta, jedinicom za osiguravanje kvalitete, studentima, nastavnicima, administrativno – tehničkim i pomoćnim osobljem, vanjskim dionicima)
- obišlo učionice, laboratorije, zavode, knjižnice, studentske referade i zatražilo uvid u studentske ankete
- svaki član je vodio individualne bilješke na temelju kojih je iskazivao vlastita zapažanja, koja su osnova za izradu nacrtu Izvješća
- zajedno izradilo nacrt Izvješća te upoznao Upravu Fakulteta s rezultatima vanjske prosudbe
- zajedno izradilo završno Izvješće

Dogovoreno je da se Izvješće izradi u skladu s predloškom iz Priručnika za vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH.

1.4. Materijal za vanjsku prosudbu

Fakultet je dostavio dokumente (Prilogu 1) propisane Priručnikom o vanjskoj neovisnoj periodičnoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH.

Agencija je dostavila Fakultetu i Povjerenstvu Priručnik i Kriterije za vanjsku prosudbu Agencije (u daljnjem tekstu: Kriteriji), izrađene u skladu s ESG-om.

1.5. Posjet

Povjerenstvo je izradilo program posjeta (Prilog 2), koji je dostavljen Fakultetu mjesec dana prije dogovorenog posjeta, kako bi se svi dionici u sustavu osiguravanja kvalitete mogli pripremiti i sudjelovali tijekom posjeta Povjerenstva. Posjet Fakultetu obavljen je 9. i 10. listopada 2010. godine.

1.6. Izvješće

Povjerenstvo je izradilo Izvješće na temelju prikupljenih podataka tijekom posjeta, dokumenata Fakulteta dostavljenih prije i za vrijeme posjeta te dokumenata koji se nalaze na mrežnim stranicama Fakulteta. U Izvješću je Povjerenstvo prikazalo tijek provedbe vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete te su rezultati prikazani prema Kriterijima. Rezultati prosudbe prikazani su u vidu zapažanja, prijedloga i preporuka za poboljšanje sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta. Usvojeno Izvješće je dostavljeno Fakultetu dva mjeseca nakon provedenog posjeta.

1.7. Očitovanje i plan aktivnosti za naknadno praćenje

Građevinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku je, dana 16. veljače 2011. godine, dostavio Očitovanje na Izvješće o vanjskoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete.

U Očitovanju na Izvješće o vanjskoj prosudbi, Fakultet je dostavio primjedbe u šest (6) točaka:

- 1) Rok provođenja prosudbe
- 2) Predočavanje dokumenata i dokaza tijekom posjeta Povjerenstva
- 3) Pogreške u Izvješću
- 4) Usklađenost sustava osiguravanja kvalitete s normom HRN EN ISO 9001:2008
- 5) Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete
- 6) Ocjena razvijenosti sustava kvalitete

Komentar Povjerenstva na primjedbe iz Očitovanja na Izvješće:

1) Rok provođenja prosudbe

Povjerenstvo je, u skladu s predviđenom satnicom programa posjeta, razgovaralo sa svim dionicima u sustavu osiguravanja kvalitete Fakulteta. Na početku razgovora sa svakom grupom dionika, Povjerenstvo je naglasilo da u kratkom vremenu mora razjasniti dosta pitanja te da odgovori trebaju biti kratki i jasni. Neke predstavnike moralo se poticati na sudjelovanje u razgovoru, a neke se moralo prekidati, jer su bili preopširni. Budući da se radi o novom postupku, koji se do sada nije provodio, Povjerenstvo možda nije predvidjelo za neke dionike dovoljno vremena, ali mišljenja je da se pojedini dionici nisu dovoljno pripremili za razgovor s Povjerenstvom i sam postupak.

2) Predočavanje dokumenata i dokaza tijekom posjeta Povjerenstva

U Izvješću je Povjerenstvo navelo ciljeve postupka vanjske prosudbe kojih se u cijelosti pridržavalo. Primjedba Fakulteta da Povjerenstvo nije razmotrilo sve dostavljene dokumente, dodatne dokumente te dokumente koji se nalaze na mrežnim stranicama Fakulteta ne stoji. Iz Izvješća je vidljivo da je Povjerenstvo proučilo sve dokumente i dalo komentare u vidu zapažanja, prijedloga i preporuka za sve aktivnosti Fakulteta, a prema standardima ESG-a i svim dostupnim dokumentima.

3) Pogreške u Izvješću

Primjedbe Fakulteta vezane za pogrešno navedene datume u izvješću Povjerenstvo prihvaća kao opravdane.

4) Usklađenost sustava osiguravanja kvalitete s normom HRN EN ISO 9001:2008

Prema zahtjevima norme ISO 9001 ustrojava se sustav upravljanja kvalitetom, a ne sustav osiguravanja kvalitete. Iz komentara Fakulteta, vidljivo je da nije upoznat da su u 2008. godini napravljene promjene u normi ISO 9001. Na godišnjim konferencijama Svjetske organizacije za kvalitetu u Beču (2008) i u Dubrovniku (2009) naglašeno je da je 2010. godina, godina za usklađivanja sustava s novim promjenama u normi ISO 9001. Iz dostavljenih dokumenata Fakulteta za sustav upravljanja kvalitetom, to usklađenje nije vidljivo. U dokumentima se navodi da je sustav usklađen sa zahtjevima norme HRN EN ISO 9001:2000.

5) Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete

U Izvješću o unutarnjoj prosudbi, Fakultet nije komentirao niti analizirao Izvješće o završenim aktivnostima u fazi naknadnog praćenja „Pilot projekta“, već je samo priložio Izvješće o *follow up* fazi postupka unutarnje prosudbe u kojem je navedeno da su preporuke za poboljšanje usvojene i detaljno razrađene u Planu aktivnosti, koji je u velikoj mjeri uspješno proveden. Iako Fakultet navodi aktivnosti koje nisu provedene, Povjerenstvo smatra da je trebao navesti zašto nisu provedene i novi rok provedbe za svaku aktivnost. Fakultet je trebao provesti analizu učinkovitosti provedenih aktivnosti te utvrditi njihov učinak na sustava osiguravanja kvalitete i navesti poboljšanja.

6) Ocjena razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete

Povjerenstvo ostaje pri prosudbi sustava osiguravanja kvalitete koju je navelo u svom Izvješću, budući da u Izvješću o provedenim aktivnostima, sukladno Planu aktivnosti za 2009. godinu, Fakultet navodi da nisu u cijelosti provedene aktivnosti pod točkama 6. (djelomično), 9, 10. (djelomično) i 15. (djelomično). U Izvješću su navedene provedene aktivnosti bez rezultata analize učinkovitosti. Za aktivnosti koje nisu provedene nije naveden novi rok provedbe niti način praćenja provedbe i analize učinkovitosti.

Plan aktivnosti za razdoblje naknadnog praćenja

Uz Očitovanje, Fakultet je dostavio plan aktivnosti za razdoblje naknadnog praćenja (6 mjeseci) u kojem je prikazao aktivnosti koje će provesti, u skladu s preporukama Povjerenstva navedenim u Izvješću o vanjskoj prosudbi.

1.8. Izvješće za razdoblje naknadnog praćenja i dokazna dokumentacija

Fakultet je nakon provedenih aktivnosti u razdoblju naknadnog praćenja, a u skladu s Planom aktivnosti, dana 19. srpnja 2011. godine, dostavio Izvješće o provedenim aktivnostima i dokumentaciju koja je rezultat tih aktivnosti.

Uz Izvješće za razdoblje naknadnog praćenja, Fakultet je dostavio sljedeće dokumente:

1. Osvrt na prijedlog Strategijskog plana Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku
2. Strategija razvitka GFOS (pročišćeni tekst)
3. Izvješće o provedbi Strategije razvitka GFOS u 2010. godini s analizom učinkovitosti
4. Zapisnik sa sastanka/radionice članova radnih skupina za kvalitetu
5. Plan educiranja djelatnika o Strategiji razvitka GFOS
6. Odluka o razrješenju voditeljice sustava upravljanja kvalitetom i integriranju sustava
7. Priručnik kvalitete
8. Izvješće o unutarnjoj prosudbi (rujan, 2010. godine)
9. Interne prosudbe
10. Godišnji plan provedbe internih prosudbi
11. Izmjene Pravilnika o kvaliteti
12. Zapisnik sa sastanka s vanjskim dionicima
13. Izvješće i obrazac ankete provedene među poslodavcima (vanjski dionici)
14. Revizije studijskih programa i ECTS-a 2009 i 2010
15. Izvješće o provedenoj anketi za provjeru opterećenja studenata
16. Radionica o ishodima učenja (dopis)
17. Interni natječaj GFOS za projekte
18. Plan obrazovanja djelatnika za 2011. godinu
19. Zapisnici sa sastanaka nastavnika i asistenata vezano uz studentsku anketu
20. Povratna informacija studentima
21. Izvješće o provedenoj anketi o zadovoljstvu djelatnika
22. Izvješće o provedenoj anketi o zadovoljstvu djelatnika
23. Zapisnik s tematskog sastanka djelatnika službi
24. Zapisi o Internetu

25. Tehničke teškoće
26. Pedagoško obrazovanje
27. Usavršavanje djelatnika koji se bave kvalitetom
28. ISVU (dopisi)
29. Izvješće Carnet sistem inženjera o zaprimljenim zahtjevima i prosjeku rješavanja
30. Analiza učinkovitosti aktivnosti tehničke službe vezano uz rješavanje teškoća s Internetom
31. Izvješće o provedbi mjera SOK-a u nastavi za akademsku godinu 2009./2010.
- 31.a. Analiza učinkovitosti postupaka i mjera provedenih u nastavi za ak. 2008/2009 godinu

II. Opis visokog učilišta

2.1. Organizacijska struktura Građevinskog fakulteta J. J. Strossmayer u Osijeku

Fakultet je sa samostalnim radom započeo 1992. godine, kada se izdvojio iz Građevinskog instituta u Zagrebu i priključio Sveučilištu J. J. Strossmayer u Osijeku. Na Fakultetu se izvode studiji na sve tri razine i to jedan (1) program preddiplomskog sveučilišnog studija, jedan (1) program stručnog studija, jedan (1) program diplomskog sveučilišnog studija, 1 program poslijediplomskog doktorskog studija, jedan (1) program poslijediplomskog specijalističkog studija i jedan (1) program specijalističkog diplomskog stručnog studija.

Ustrojbene jedinice:

Ustrojbene jedinice Fakulteta su zavodi, katedre, laboratoriji, Uprava, Tajništvo i knjižnica.

Na Fakultetu djeluju sljedeći zavodi:

- Zavod za tehničku mehaniku
- Zavod za materijale i konstrukciju
- Zavod za organizaciju, tehnologiju i menadžment
- Zavod za geotehniku, geodeziju i prometnice
- Zavod za hidrotehniku i zaštitu okoliša
- Zavod za arhitekturu i urbanizam

Ustrojbene jedinice Tajništva su:

- Ured općih i pomoćnih poslova
- Ured za studente
- Ured računovodstveno – financijskih poslova
- Ured tehničkih poslova
- Ured za unapređenje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja

Knjižnica je ustrojbeno jedinica Fakulteta za obavljanje knjižnično – informacijske zadaće i poslova vezanih za nastavu, znanstveno – istraživačke i stručne potrebe Fakulteta.

Fakultet je ustrojio laboratorije za:

- mehaniku
- eksperimentalnu mehaniku
- hidraulički laboratorij
- drvene konstrukcije

Upravna tijela

Upravna tijela Fakulteta su dekan i Fakultetsko vijeće.

Dekanu u radu pomažu 4 prodekana i tajnik Fakulteta.

Fakultetsko vijeće čine redovni profesori, izvanredni profesori, 3 predstavnika nastavnika izabраниh u nastavna zvanja, 2 predstavnika suradnika izabраниh u suradnička zvanja i 5 studenta. Njegova uloga i način izbora članova, kao i djelokrug rada te ovlasti, definirani su Statutom Fakulteta.

Detaljan prikaz može se vidjeti na <http://www.gfos.hr/portal/index.php/fakultet.html>.

Struktura zaposlenika i studenata

Strukturu zaposlenika na Fakultetu čini 75 nastavnika, 17 djelatnika administrativno – stručnog osoblja, 11 djelatnika pomoćno – tehničkog osoblja, 3 djelatnika u knjižnici, 4 laboranta i 6 djelatnika Uprave (dekan, 4 prodekana i tajnik).

Ukupno je 110 stalno zaposlenih djelatnika, 16 vanjskih suradnika.

Ukupan broj studenata Fakulteta na dan 1. rujna 2010. Godine iznosio je 1355. Od ukupnog broja studenata, status redovnih studenata imao je 961 upisani student, a status izvanrednih studenata 394 studenta. Svi su studenti hrvatski državljani.

2.2. Vizija, Misija, Strategija i Politika kvalitete

Fakultet je objavio Viziju, Misiju i Strategiju razvoja Fakulteta za razdoblje 2009. – 2013. te Politiku kvalitete na svojim mrežnim stranicama.

2.3. Sustav osiguravanja kvalitete

Fakultet je ustrojio sustav upravljanja kvalitetom 2007. godine, kada je izrađen Priručnik kvalitete prema zahtjevima *IWA 2 Quality management systems – Guidelines for the application of ISO 9001:2002*, koji se primjenjuje od 2. travnja 2007. godine.

Certifikacijska tvrtka TÜV Croatia jednom godišnje provodi vanjsku prosudbu sustava upravljanja kvalitetom.

Dekan je imenovao Povjerenstvo za praćenje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja koje organizira, koordinira i provodi postupke unutarnjeg vrednovanja te razvija mehanizme osiguravanja, unapređivanja i promicanja kvalitete, a na temelju Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku. Osnovan je Ured za unapređivanje i osiguravanje kvalitete početkom 2009. godine te je zaposlena voditeljica tog ureda. Krajem 2008. godine, doneseni su glavni dokumenti sustava (Strategija, priručnici, pravilnici i dr.), provedene su unutarnje prosudbe u 2008, 2009. i 2010. godini. Završeno je razdoblje naknadnog praćenja i izrađeno je Izvješće o provedenim aktivnostima te su analizirani rezultati tih aktivnosti, kao i njihov učinak na sustav osiguravanja kvalitete. Ured za unapređenje i osiguravanje kvalitete i Povjerenstvo za praćenje i osiguravanje kvalitete podnose godišnje izvješće Fakultetskom vijeću te Odboru za kvalitetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

Dana 27. veljače 2009. godine, izrađen je Priručnik za unapređenje i osiguravanje kvalitete. Fakultet je proveo unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete i rezultate objavio u Izvješću od dana 8. rujna 2010. godine. U Priručniku je prikazana organizacija Fakulteta te su opisani osnovni procesi s matricom odgovornosti. Za svaku je opisanu aktivnost naznačena dinamika provedbe kojom se provodi analiza učinkovitosti osnovnih procesa Fakulteta. Posebno je naglašeno kako je Priručnik izrađen u skladu s ESG-om. U prilogima su prikazani prijedlozi obrazaca za samovrednovanje nastavnog osoblja, za samovrednovanje administrativnog osoblja, za anketiranje studenata koji su završili Fakultet, za anketiranje poslodavaca te primjer za izradu kriterija i pravila kolegija.

Suradnja voditelja Ureda za osiguravanje kvalitete s Upravom Fakulteta očituje se u sudjelovanju voditelja Ureda na proširenom stručnom kolegiju, koji organizira Uprava. Voditelj Ureda predstavlja izvješća o svim provedenim aktivnostima i postupcima Upravi i Fakultetskom vijeću. Na temelju tih izvješća, Uprava sudjeluje u izradi mjera poboljšanja i analizi ostvarenih konkretnih rezultata te pruža podršku Uredu u svim aktivnostima.

Oba sustava su povezana preko ključnih dokumenata (Strategija i pravilnici).

III. Rezultati vanjske prosudbe - Usklađenost sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku s ESG-om (I. dio - točke 1.1.-1.7.)

Povjerenstvo je procijenilo usklađenost sustava osiguravanja kvalitete s ESG-om (I. dio - točke 1.1.-1.7.), na temelju dostavljenih dokumenata Fakulteta, prosudbe sustava osiguravanja kvalitete tijekom posjeta te provedenih aktivnosti i proizašlih dokumenata, kao rezultat tih aktivnosti u fazi naknadnog praćenja, a u skladu s Kriterijima (Prilog 3).

ESG 1.1. Politika kvalitete i postupci za osiguravanje kvalitete

Standard:

Visoka učilišta trebala bi imati politiku kvalitete i popratne postupke za osiguravanje kvalitete i standarda svojih programa i kvalifikacija. Također bi se trebala izričito posvetiti razvijanju kulture koja u svom radu prepoznaje važnost kvalitete i njenog osiguravanja. Da bi to postigla, visoka učilišta trebaju razviti i primjenjivati strategiju za stalno poboljšavanje kvalitete. Ta strategija, politika i postupci trebali bi imati formalni status i biti javno dostupni. Također, trebalo bi uključiti studente i ostale dionike.

SMJERNICE:

Formalne strategije i postupci pružaju okvir unutar kojeg visoka učilišta mogu razvijati i nadgledati djelotvornost svojih sustava za osiguravanje kvalitete. One jačaju povjerenje javnosti u autonomiju visokih učilišta. Strategije sadrže izjave o namjerama i glavnim sredstvima pomoću kojih će se one ostvariti. Proceduralno savjetovanje može pružiti detaljnije informacije o načinima na koje se strategija primjenjuje te dati korisne referentne točke onima kojima je potrebno znanje o praktičnim aspektima provođenja postupaka.

Izjava o politici trebala bi sadržavati:

- vezu između nastave i istraživanja na učilištu
- strategiju učilišta za kvalitetu i standarde
- organizaciju sustava za osiguravanje kvalitete
- odgovornost odsjeka, fakulteta i drugih organizacijskih jedinica i pojedinaca za osiguravanje kvalitete
- uključenosn studenata u osiguravanje kvalitete
- načine na koji se politika primjenjuje, prati i ažurira

Ostvarenje Europskog prostora visokog obrazovanja umnogome ovisi o predanosti učilišta na svim razinama kako bi svi programi imali jasne ishode; kako bi osoblje bilo spremno, voljno i sposobno omogućiti poduku i podršku studentima da postignu te ishode; i kako bi postojalo potpuno, pravovremeno i konkretno prepoznavanje zaposlenika koji su svojom kvalitetom, stručnošću i predanošću osobito doprinijeli radu učilišta. Sva visoka učilišta trebaju težiti unapređivanju i poboljšavanju obrazovanja koje nude svojim studentima.

Dokazi:**Strategija**

Fakultet je izradio Strategiju razvoja za razdoblje 2009.-2013. te Misiju, Viziju, Politiku kvalitete i Priručnik kvalitete. Svi dokumenti su dostupni na mrežnim stranicama Fakulteta. Utvrđeno je da je Strategija napravljena vrlo kvalitetno s detaljno razrađenim planovima aktivnosti po pojedinim strateškim ciljevima uz naznaku roka provedbe, odgovorne osobe i mehanizama praćenja. Povjerenstvo je utvrdilo da Strategija nije usuglašena sa Statutom Fakulteta, koji je usuglašen sa Statutom Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. U Strategiju nije uključen razvoj kulture kvalitete, iako se iz ostalih dokumenata te iz vođenog razgovora s predstavnicima Uprave vidjelo da su neki elementi već usvojeni. Nadalje, uočeno je da nisu određene vrijednosti koje se primjenjuju tijekom provođenja svih aktivnosti unutar Fakulteta te pozicioniranje koje je iznimno važno za Fakultet, jer se njime dokazuje reputacija na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, što omogućava neprekidno uspoređivanje sa sličnim fakultetima u zemlji i svijetu.

Povjerenstvo je preporučilo Fakultetu da pokrene izradu Strategije Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku na temelju koje bi se moglo pozicionirati na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

Viziju Fakultet treba kratko i jasno definirati, bez nepotrebnih elemenata Strategije.

Politika kvalitete nije usklađena s točkom 1. 1. ESG-a (str. 16, 3. izdanja ESG-a 2009. godine - vidi [www.enqa.eu/files/ESG_3edition\(2\).pdf](http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition(2).pdf)).

Sustav osiguravanja kvalitete i sustav upravljanja kvalitetom

Fakultet je ustrojio dva paralelna sustava – Sustav upravljanja kvalitetom u skladu sa zahtjevima norme HRN EN ISO 9001:2000 i Sustav osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-om. Povjerenstvo je predložilo Upravi razmatranje mogućnosti povezivanja oba sustava, čime bi se obuhvatile sve aktivnosti Fakulteta, jer oba sustava ne obuhvaćaju sve aktivnosti Fakulteta. Posebno je važno u priručnicima pri opisima aktivnosti naznačiti referentne dokumente (pravilnike, statute, strategije), kvalitetno izraditi odgovornosti (primarnu i sekundarnu) za svaku aktivnost te ih uskladiti s primjerima dobre prakse. Uočeno je da u izradu Priručnika za osiguravanje kvalitete nisu uključeni studenti i ostali dionici.

Vanjsku prosudbu sustava upravljanja kvalitetom (ustrojenu u skladu sa zahtjevima norme ISO 9001:2000) provodi jednom godišnje certifikacijska tvrtka TÜV Croatia.

Unutarnja je prosudba sustava osiguravanja kvalitete provedena u vrlo kratkom roku. U Izvješću Povjerenstva za unutarnju prosudbu navedene su preopćenite preporuke za poboljšanje sustava (treba navesti konkretne prijedloge). Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete nije dovoljno kritično i analitično, a Povjerenstvo treba biti samokritično, jer Izvješće Fakultetu treba biti osnova za unapređenje sustava.

Čimbenici za uspješnu provedbu su:

- jasna izjava o namjeni (npr. unapređenje)
- način provedbe i uvjeti za provedbu unutarnje prosudbe (smanjen utjecaj Uprave)
- odgovarajuća sredstva (postupak unutarnje prosudbe je trošak koji treba razumjeti kao ulaganje)
- obrazovanje (osposobljavanje) članova Povjerenstva koji provode unutarnju prosudbu

Povjerenstvo je utvrdilo da Fakultet ne radi periodičnu usporedbu sa sličnim ustanovama u EHEA-i.

Analiza:

Povjerenstvo je proučilo Izvješće o provedenim aktivnostima u razdoblju naknadnog praćenja i sve dokumente koji su rezultat provedenih aktivnosti.

Strategija, Misija, Vizija, vrijednosti, Politika kvalitete

Fakultet je potakao izradu Strategije Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku i aktivno sudjelovao u izradi. Osim poticaja za izradu Strategije Sveučilišta J. J. Strossmayer, Fakultet je 5. travnja 2011. godine, prosljedio Sveučilištu J. J. Strossmayer u Osijeku prijedlog za izmjenu Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu. Odbor za kvalitetu Sveučilišta je prihvatio prijedlog Fakulteta na sjednici održanoj 20. lipnja 2011. godine i pokrenuo postupak izmjene Pravilnika. Nakon završetka postupka i usvajanja izmjena Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu, Fakultet će izmijeniti svoj Pravilnik o organizaciji sustava osiguravanja kvalitete.

Fakultet je proveo reviziju Strategije razvoja GFOS za razdoblje 2009.-2013. te je revidirao misiju i viziju Fakulteta, definirao vrijednosti te prikazao način razvoja kulture kvalitete, kao i jasno definirao odgovornosti za pojedine aktivnosti Fakultete.

Osim navedenog, izrađeno je Izvješće o provedbi Strategije razvitka Fakulteta u 2010. godini, u kojem su detaljno analizirane provedene aktivnosti prema zacrtanim ciljevima i njihov utjecaj na provedbu tih ciljeva.

Izvješće je javno objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta:

[http://www.gfos.hr/portal/images/stories/osiguravanje-kvalitete/Prilog.3_Izvješće o provedbi Strategije razvitka u 2010._s_analizom_učinkovitosti.pdf](http://www.gfos.hr/portal/images/stories/osiguravanje-kvalitete/Prilog.3_Izvješće_o_provedbi_Strategije_razvitka_u_2010._s_analizom_učinkovitosti.pdf)

Fakultet je donio odluku da se sa svim promjenama strateških dokumenata upoznaju svi dionici u Sustavu osiguravanja kvalitete. Održana je radionica s predstavnicima studenata, nastavnika, asistenata i administrativnog osoblja na kojoj su svi sudionici radionice upoznati sa svim dopunama i promjenama u Strategiji te im je omogućeno da svojim prijedlozima i primjedbama daju svoj doprinos. Ujedno su upoznati s provedbom Strategije razvoja za 2010. godinu.

[http://www.gfos.hr/portal/images/stories/osiguravanje-kvalitete/Prilog.4_Zapisnik sa sastanka radionice_s_članovima_radne_skupine_za_kvalitetu.pdf](http://www.gfos.hr/portal/images/stories/osiguravanje-kvalitete/Prilog.4_Zapisnik_sa_sastanka_radionice_s_članovima_radne_skupine_za_kvalitetu.pdf)

Fakultet je naglasio da još nije izradio pozicioniranje Fakulteta, budući da Strategija Sveučilišta u Osijeku još nije usvojena, a taj je dokument vrlo značajan za pravilno pozicioniranje Fakulteta.

Politika kvalitete

Fakultet je izradio novu Politiku kvalitete u skladu sa smjernicama ESG-a, trendovima i promjenama u okolini i javno je objavio na mrežnim stranicama. U dokumentu je navedeno da će Fakultet revidirati Politiku kvalitete prema potrebi, sukladno trendovima i promjenama u sustavu. Međutim nije jasno prikazano na koji način se primjenjuje, prati i ažurira.

Politika kvalitete je javno dostupna na mrežnim stranicama Fakulteta:

http://www.gfos.hr/portal/images/stories/osiguravanje-kvalitete/Politika_kvalitete_2011.pdf

Priručnik kvalitete

Uprava Fakultet je, u skladu s preporukom Povjerenstva, odlučila povezati Sustav upravljanja kvalitetom i Sustav osiguravanja kvalitete u jedan integrirani sustav usklađen sa zahtjevima važeće norme ISO 9001 i ESG-om. Unesene su dopune (novi postupci) i izmjene postojećih postupaka u novi Priručnik za kvalitetu, a Ured za upravljanje i osiguravanje kvalitete nadležan je za sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta. U izradu novog Priručnika bili su uključeni predstavnici studenata i ostalih dionika.

Fakultet je uskladio dokumente Sustava upravljanja kvalitetom s izmjenama norme ISO 9001:2008 te je provedena recertifikacija u srpnju 2010. godine.

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete

Fakultet je dana 8. rujna 2010. godine, proveo unutarnju prosudbu sustava kvalitete i izradio Izvješće o unutarnjoj prosudbi. Završeno je razdoblje naknadnog praćenja postupka unutarnje prosudbe i izrađeno je Izvješće o provedenim aktivnostima te analiza učinkovitosti istih na sustav osiguravanja kvalitete.

Izvješće je javno objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta:

http://www.gfos.hr/portal/images/stories/osiguravanje_kvalitet/Prilog.8_2010_Izvješće_o_provedenim_aktivnostima_sukladno_Planu_aktivnosti.pdf

U 2010. godini, provedene su dvije interne prosudbe, prema zahtjevima norme ISO 9001. Budući da su sustavi integrirani, Fakultet je odlučio da se ubuduće radi interna prosudba, bez posebnog odvajanja prema zajedničkom godišnjem planu.

Zaključak:

Proučivši sve dostavljene dokumente Fakulteta izrađene u razdoblju naknadnog praćenja, Povjerenstvo je utvrdilo da je Fakultet uvažio preporuke Povjerenstva i proveo aktivnosti koje nisu ovisile o odlukama i dokumentima Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku.

Razina razvijenosti: **razvijena faza**

Preporuke za naredno razdoblje:

- a) provesti pozicioniranje Fakulteta, nakon usvajanja Strategije Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku te periodično uspoređivati Fakultet sa sličnim učilištima u zemlji i svijetu
- b) izmijeniti i dopuniti Pravilnik o organizaciji sustava kvalitete Fakulteta, nakon usvojenih izmjena Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu J. J. Strossmayer u Osijeku te ga uskladiti sa svim ostalim dokumentima Fakulteta
- c) definirati pravila i kriterije za određivanje prioriteta
- d) prikazati u postupku na koji se način Politika kvalitete primjenjuje, prati i ažurira

ESG 1.2. Odobranje, praćenje i periodična vrednovanja programa i kvalifikacija

STANDARD:

Visoka učilišta trebala bi imati formalne mehanizme za odobranje, periodična vrednovanja i praćenje svojih programa i kvalifikacija.

SMJERNICE:

Povjerenje studenata i drugih dionika u visoko obrazovanje lakše će se uspostaviti i održati djelotvornim aktivnostima za osiguravanje kvalitete koje će osigurati da su programi dobro napravljeni, redovito praćeni i periodični vrednovani, što će osigurati njihovu trajnu relevantnost i ažurnost.

Od osiguravanja kvalitete programa i kvalifikacija očekuje se da sadrži:

- izradu i objavljivanje jasno iskazanih ishoda učenja
- posvećivanje osobite pozornosti nastavnom planu i programu te sadržaju programa
- posebne potrebe različitih oblika nastave (npr. redovna, izvanredna, učenje na daljinu, e-učenje) i vrsti visokog obrazovanja (npr. akademsko, stručno, profesionalno)
- dostupnost prikladnih izvora za učenje
- postupke formalnog odobrenja programa na razini tijela koje nije isto ono koje izvodi program
- praćenje napretka i uspjeha studenata
- redovita periodična vrednovanja programa (uključujući vanjske recenzente/članove povjerenstava)
- redovite povratne informacije poslodavaca, predstavnika tržišta rada i drugih relevantnih organizacija
- sudjelovanje studenata u aktivnostima osiguravanja kvalitete

Dokazi:

Povjerenstvo je utvrdilo da Fakultet nije izradio ishode učenja u cijelosti, iako je Fakultet proveo poseban projekt o izradi ishoda učenja – „Sustavni pristup uvođenja ishoda učenja u obrazovanje studenata na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku“ te da nisu definirani kriteriji za mjerenje dostignutih ishoda učenja i ostalih ciljeva svakoga studijskog programa.

Sveučilište je za svoje sastavnice organiziralo radionicu za izradu ishoda učenja na kojoj su sudjelovala 4 nastavnika Fakulteta, a potrebno je nastaviti s edukacijom svih nastavnika. Revizija postojećih studijskih programa nije napravljena u 2009. godini. Prema izjavi nastavnika, u 2010. godini, napravljena je revizija jednoga studijskog programa u koju nisu bili uključeni vanjski dionici niti studenti. Povjerenstvu nije omogućen uvid u reviziju studijskog programa tijekom posjeta Fakultetu. Preporuka Povjerenstva bila je da Fakultet provede reviziju svih studijskih programa te da se revizije provode periodički. Na Fakultetu se raspravljalo o dodjeli ECTS-a na pojedinim kolegijima. Predstavnici nastavnika smatraju da nije dobro napravljena raspodjela ECTS-a. S ishodom učenja studenti nisu dobro upoznati, a s dodjelom ECTS-a nisu zadovoljni, jer smatraju da su neki kolegiji precijenjeni, a drugi podcijenjeni, odnosno da nisu rađeni prema stvarnom tjednom opterećenju studenta.

Povjerenstvo je predložilo da Fakultet utvrdi stvarno opterećenje studenata na svakom kolegiju uz pomoć anketa za provjeru opterećenja studenata. Na temelju dobivenih rezultata, treba provesti reviziju ECTS-a te periodički ponavljati provjeru.

Fakultet je usvojio mentorski sustav nastavnik – voditelj, kao pomoć studentima, prema kojem svaki nastavnik brine o otprilike 12 studenata, a sastanci se provode jednom do dva puta godišnje. Međutim mentorski sustav nije zaživio, budući da se nije održao niti jedan sastanak.

Studenti su relativno dobro upućeni u sustav osiguravanja kvalitete, ali nisu sudjelovali u ustroju sustava. Dobro su upoznati sa svojim pravima i obvezama i potporom koju im Fakultet pruža.

Povjerenstvo preporučuje da Fakultet izradi kriterije za mjerenje dostignutih ishoda učenja i ostalih ciljeva svakoga pojedinog studijskog programa.

Analiza:

Podstandard 1.2.1.

Fakultet je u 2009. godini proveo reviziju svih studijskih programa, pri čemu su uzeti u obzir rezultati ankete poslodavaca (provedene na Okruglom stolu 2008. godine) i prijedlozi predstavnika zavoda. Reviziju ECTS-a je Fakultet proveo u 2010. godini. Posebno je potrebno naglasiti da je predstavnik Fakulteta aktivno sudjelovao u radnoj skupini za izradu Hrvatskog

kvalifikacijskog okvira za područje građevinarstva. Rezultati rada radne skupine koriste se za izradu ishoda učenja. Također, posebno treba pohvaliti aktivnost Fakulteta u Hrvatskoj komori inženjera građevinarstva (HKIG), gdje je pokrenuta anketa među ovlaštenim inženjerima građevinarstva o korištenju znanja i kompetencija stečenih tijekom studiranja na Fakultetu u svom radu. Rezultati ankete će omogućiti HKIG-u kreiranje stava o neophodnoj promjeni u sustavu obrazovanja inženjera u RH, s ciljem povećanja kompetentnosti. U skladu s preporukom Povjerenstva, Fakultet je, dana 18. svibnja 2011. godine, pokrenuo inicijativu na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku za organiziranje radionica za izradu ishoda učenja. Sveučilište je prihvatilo prijedlog za organiziranje radionica za sve sastavnice. O datumu radionica naknadno će obavijestiti Fakultet.

U skladu s preporukom Povjerenstva, Fakultet je proveo anketu o opterećenju studenata, temeljem čijih rezultata je Fakultet napravio reviziju ECTS-a.

Rezultati su objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta:

http://ww.gfos.hr/portal/images/stories/osiguravanje_kvalitete/Prilog_15

ECTS_Rezultati:ankete.pdf

Uprava je donijela odluku da se ovaj postupak uvrsti u Priručnik kvalitete i trajno provodi, kako bi se omogućilo redovito utvrđivanje stvarnog opterećenja studenata.

S poslodavcima, kao vanjskim dionicima, Fakultet je održao sastanak 27. listopada 2010. godine, na kojem su vanjski dionici izrazili zadovoljstvo s dosadašnjom suradnjom te izrazili želju za nastavkom i proširenje suradnje.

Vežano uz praćenje trendova i potreba tržišta, Uprava Fakulteta je potakla aktivnosti za pokretanje novog studija arhitekture. Fakultet je u pregovorima s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu dobio načelnu suglasnost Fakultetskog vijeća Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a sada pregovara sa Sveučilištem J. J. Strossmayer u Osijeku, radi osiguravanja potrebnih resursa.

Podstandard 1.2.2.

U proteklom razdoblju, Fakultet je aktivno sudjelovao u tri europska projekta iz fonda IPA II (HU-HR), od čega je u jednom projektu nositelj, a u ostalim projektima partner. Nadalje, Fakultet radi na dva projekta MZOŠ-a, jednom projektu Nacionalne zaklade za znanost, dva projekta iz fonda IPA te jednom iz programa EUREKA. Fakultet je prijavio još jedan projekt i očekuje pozitivan rezultat.

Fakultet je s Prehrambeno – tehnološkim fakultetom iz Osijeka suorganizirao simpozij povodom Svjetskog dana voda u ožujku 2011 godine.

Osim navedenog, Fakultet je u svrhu objava znanstvenih i stručnih radova iz područje građevinarstva, temeljnih tehničkih znanosti, te arhitekture i urbanizma, nastalih u suradnji nastavnika sa studentima, osnovao elektronički časopis e-gfos. Časopis je pokrenut s namjerom poticanja mladih kolega na stjecanje vještina i znanja za pisanje i uređivanje članka te motiviranje za bavljenje istraživačkim radom. Svi radovi se recenziraju prije objavljivanja.

Zaključak:

Povjerenstvo je procijenilo da je Fakultet napravio znatan pomak u području revizije studijskih programa, utvrđivanju opterećenja studenata i dodjeli ECTS-a. Povećana je aktivnost u području znanstveno – istraživačkih projekata, uključivanju studenata u projekte i izradu članaka za elektronički časopis. Nastavlja se dobra suradnja s vanjskim dionicima (poslodavcima). Fakultet, praćenjem trendova i potreba tržišta, poduzima aktivnosti za ustrojavanje novog studija arhitekture.

Razina razvijenosti za podstandard 1.2.1. Odobravanje, praćenje i periodično vrednovanje programa i kvalifikacija: **razvijena faza**

Razina razvijenosti za podstandard 1.2.2. Znanstveno – istraživački rad: **razvijena faza**

Preporuke:

- a) nastaviti provoditi na edukaciji nastavnika za izradu ishoda učenja
- b) uskladiti ishode učenja s Hrvatskim i Europskim kvalifikacijskim okvirom
- c) nastaviti suradnju sa studentima koji su završili Fakultet, radi poboljšanja studijskih programa (osobito za stručne studije) i stjecanja kompetencija potrebnih studentima za uspješnu karijeru

ESG 1.3. Ocjenjivanje studenata

STANDARD:

Studente bi trebalo ocjenjivati prema objavljenim kriterijima, pravilima i procedurama koje valja dosljedno primjenjivati.

SMJERNICE:

Ocjenjivanje studenata jedan je od najvažnijih elemenata visokog obrazovanja. Rezultati ocjenjivanja značajno utječu na njihove buduće karijere. Stoga je važno ocjenjivanje provoditi profesionalno i uzimati u obzir široko znanje o procesima testiranja i ispitivanja. Ocjenjivanje učilištu također daje vrijedne informacije o djelotvornosti sustava poduke i podrške učenju.

Postupci za ocjenjivanje studenata trebaju:

- biti oblikovani tako da mjere postignuće planiranih ishoda učenja i drugih ciljeva programa
- biti primjereni svrsi, bilo dijagnostičkoj, formativnoj ili sumativnoj
- imati jasne i objavljene kriterije ocjenjivanja
- obavljati ih trebaju osobe koje razumiju ulogu ocjenjivanja u napredovanju studenata prema stjecanju znanja i vještina vezanih uz njihovu buduću kvalifikaciju
- tamo gdje je moguće, ne oslanjati se na procjenu samo jednog ispitivača
- uzeti u obzir sve moguće posljedice pravila o ispitivanju
- imati jasna pravila o odsutnosti studenta, bolesti i drugim olakšavajućim okolnostima
- osigurati da se ocjenjivanja provode na siguran način, u skladu s objavljenim postupcima učilišta
- biti podložni administrativnim provjerama kako bi se osigurala ispravnost postupaka.

Osim toga, studenti trebaju biti informirani o načinu ocjenjivanja koji se koristi u njihovom programu, kakvim ispitima i drugim metodama ocjenjivanja podliježu, što se očekuje od njih i koji će se kriteriji primjenjivati u ocjenjivanju njihovog rada.

Dokazi:

Povjerenstvo je utvrdilo da je Fakultet javno objavio jasne i objektivne kriterije za ocjenjivanje studenata, izradio postupak provedbe ocjenjivanja koji i primjenjuje, a koji se periodički provjerava. Utvrđeno je da vanjski predavači nisu izradili kriterije za ocjenjivanje studenata. Posebnim Pravilnicima Fakultet je definirao postupke vezana uz odsutnost studenata prouzročenu bolešću ili drugim olakotnim okolnostima. Nastavne metode, praćenje i ocjenjivanje studenata prilagođeni su studiju te uvažavaju specifičnosti sadržaja pojedinih kolegija (projektna nastava, terenska nastava, laboratorijske vježbe i dr.)

Preporučeno je Fakultetu da u narednom razdoblju sukcesivno smanjuje broj vanjskih predavača, da poboljša kadrovsku politiku te napravi preduvjete za pomlađivanje nastavnog kadra te da se motivacija studenata za sudjelovanje na predavanjima i vježbama potiče novim metodama predavanja i korištenjem suvremenih tehnoloških alata.

Uspostavljena je kvalitetna suradnja s gospodarstvenicima kod kojih studenti neposredno izvode svoju praksu i napravljeni su kriteriji za ocjenjivanje provedene prakse (to vrijedi za stručne studije).

Analiza:

Fakultet je upoznao vanjske suradnike/predavače o važnosti izrade i objave kriterija ocjenjivanja. Vanjski suradnici su izradili kriterije za ocjenjivanje, koje je Fakultet objavio na mrežnim stranicama Fakulteta. Fakultet nastavlja sustavno raditi na poboljšanju provedbe prakse studenata, radi stjecanja novih vještina.

Zaključak:

Fakultet treba sustavno izjednačavati kriterije vanjskih suradnika i stalno zaposlenih nastavnika.

Razina razvijenosti: **razvijena faza**

Preporuke:

- a) napraviti preduvjete za pomlađivanje nastavnog osoblja i neprekidno raditi na procesu pomlađivanja nastavnog osoblja
- b) smanjivati postupno broj vanjskih suradnika
- c) neprekidno provjeravati sve postupke vezane uz ocjenjivanje studenata te stjecanje vještina

ESG 1.4 Osiguravanje kvalitete nastavnika**STANDARD:**

Visoka učilišta trebala bi imati metode za provjeru kvalificiranosti i stručnosti nastavnog osoblja. Te bi metode trebale biti dostupne onima koji obavljaju vanjske preglede i komentirane u izvješćima.

SMJERNICE:

Nastavnici su najvažniji obrazovni resurs dostupan većini studenata. Stoga je važno da nastavnici u potpunosti znaju i razumiju predmet koji podučavaju, da raspolažu svim potrebnim vještinama i iskustvom za učinkovito prenošenje svoga znanja studentima u različitim nastavnim kontekstima, te da dobivaju povratne informacije o svome radu. Prilikom zapošljavanja i angažiranja novog osoblja, učilišta moraju osigurati da novi nastavnici imaju barem minimalnu razinu potrebnih kompetencija. Nastavnicima se mora omogućiti razvoj i unapređenje u struci te ih poticati da cijene svoje vještine. Lošim nastavnicima učilišta trebaju dati mogućnost da poprave svoje vještine do prihvatljive razine, i osigurati načine da ih udalje sa nastavnih dužnosti ako nastave biti vidno nedjelotvorni.

Dokazi:

Na Fakultetu se formalna provjera osiguravanja kvalitete nastavnog osoblja izvodi tijekom izbora u zvanja, sukladno nacionalnoj zakonskoj regulativi (u roku 3 – 5 godina). Ne postoje programi usavršavanja kompetencija nastavnika za rad u nastavi.

Dio nastavnog osoblja sve stupnjeve obrazovanja (od diplome do disertacije) obavlja na matičnoj ustanovi. Zastarjela istraživačka oprema i skromna sredstva onemogućavaju Fakultetu pristup natječajima za pojedine projekte što smanjuje motivaciju pojedinih profesora za natjecanje za nove projekte. Profesori Fakulteta, osim rijetkih izuzetaka, ne sudjeluju u nastavnom procesu i istraživačkim aktivnostima na drugim fakultetima.

Povjerenstvo nije našlo niti jedan dokument, izjavu ili plan aktivnosti za obrazovanje nastavnika za usvajanje novih pedagoških vještina te je predložilo da Fakultet potakne na nivou sveučilišta organiziranje seminara za stjecanje pedagoško – didaktičkih vještina.

Najizraženije su slabosti Fakulteta nedostatak prostora i nedostatak kadrova pa se nastava izvodi uz pomoć vanjskih suradnika u neodgovarajućim uvjetima.

Redovno se provode studentske ankete. Pri tome je često upitna relevantnost reprezentativnog uzorka. Za veću je vjerodostojnost anketnih rezultata potrebno razmisliti o učinkovitijem načinu anketiranja i bržoj prezentaciji povratne informacije anketiranoj populaciji.

Rezultati se studentskih anketa razmatraju na Fakultetskom vijeću, međutim studentima nisu predstavljene provedene mjere koje je poduzela Uprava za one profesore i suradnike koji su bili slabo ocijenjeni u anketama. Stoga je Povjerenstvo predložilo da Fakultet u suradnji sa Sveučilištem J. J. Strossmayera u Osijeku razradi programe i kriterije za prepoznavanje slabih nastavnika, edukaciju nastavnika za rad u nastavi. Uočeno je da Fakultet ne provodi aktivnosti vezane za mobilnost nastavnika (posebice za mlade znanstveno-nastavno osoblje) budući da se u akademskom prostoru (Erasmus, Ceepus) otvaraju nove mogućnosti za aktivniju mobilnost nastavnog osoblja.

Analiza:

Fakultet je, dana 1. lipnja 2011. godine, izradio plan obrazovanja djelatnika za šestomjesečno razdoblje (ostatak kalendarske 2011. godine), u kojem je navedena vrsta obrazovanja i mjesto obrazovanja te broj polaznika predviđenih za obrazovanje. Nadalje, provode se jedinstvene sveučilišne studentske ankete, kojima se ocjenjuje rad svakog nastavnika, a rezultati ankete su dostupni predstavniku Studentskog zbor koji je zadužen upoznati sve studente s rezultatima ankete. Fakultet je inicirao organizaciju radionica za izradu ishoda učenja za nastavnike na nivou Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

Zaključak:

Učinjen je znatan pomak u usavršavanju nastavnog osoblja i unapređenju profesionalnih, znanstvenih i nastavnih kompetencija. Fakultet nije predočio dokaze da je izradio kadrovsku politiku i preduvjete za pomlađivanje nastavnog kadra te smanjenje vanjski suradnika/predavača, kao ni uvjete za mobilnost nastavnika.

Razina razvijenosti: **razvijena faza**

Preporuke:

- a) izraditi kriterije za prepoznavanje manje kvalitetnih nastavnika i načina kojima će se otklanjati uočene slabosti
- b) omogućiti nastavnom osoblju neprestano usavršavanje u struci te stjecanje pedagoško – didaktičkih vještina, kao i ostalih vještina potrebnih za kvalitetnu provedbu nastave
- c) nastaviti s redovitim organiziranjem sastanaka s nastavnicima, radi utvrđivanja nedostatke u njihovom radu te omogućiti nastavnicima da sami spoznaju i promjene svoje navike i daju prijedloge za poboljšanje rada sa studentima
- d) uvesti i druge načine provjeravanja rada nastavnika, osim studentskih anketa i samoanaliza nastavnika (*peer review, dossier*)
- e) pojačati aktivnosti vezane za uvođenje mobilnosti za nastavnike (posebice za mlađe znanstveno – nastavno osoblje)

ESG 1.5. Obrazovni resursi i pomoć studentima

STANDARD:

Visoka učilišta trebaju osigurati prikladne i potrebne obrazovne resurse za svaki ponuđeni program.

SMJERNICE:

Uz svoje nastavnike, studenti se oslanjaju i na razne druge resurse koji će im pomoći u učenju. Resursi variraju od fizičkih, kao što su knjižnice ili računalna oprema, do ljudske podrške u obliku tutora, savjetnika i drugih savjetodavaca. Obrazovni resursi i drugi načini pomoći trebaju biti lako dostupni studentima, napravljeni tako da udovoljavaju njihovim potrebama i otvoreni za povratne informacije onih koji ih koriste. Učilišta trebaju redovito pratiti, pregledavati i poboljšavati djelotvornost sustava pomoći svojim studentima.

Dokazi:

Povjerenstvo je uočilo da Fakultet treba unaprediti resurse za izvođenje nastave, ali i za poboljšanjem uvjeta za znanstveno – istraživački rad, kako u potrebnom radnom prostoru, tako i u istraživačkoj opremi što se očituje u opremanju laboratorija sredstvima iz donacija ili drugih izvora.

Fakultet djelomično omogućava studentima primjerenu i raznovrsnu podršku tijekom studija.

Fakultet je uveo mentore koji pomažu studentima u stjecanju vještina i znanja u procesu učenja kako bi savladali predviđene programe tijekom studiranja. Redovito se prati napredak svakog studenta. Studentske referade pružaju studentima sve relevantne informacije potrebne za redovito studiranje (Fakultet radi na dvije lokacije).

Nedostatak prostora posebno se očituje kod knjižnice (nedostatak prostora, nedovoljno strane literature) i na neodgovarajuću čitaonicu. Pruža se potpora za programe prvog stupnja za koje je karakteristično da su usko povezani s praksom, posebno s gospodarstvom. Povjerenstvo se posebno osvrnulo na organiziranje studentske prakse, jer je iz dokumenata vidljivo kako se

organizira za studente stručnih studija (što su potvrdili i studenti), ali nije vidljivo kako se organizira praksa za studente sveučilišnih studija.

Laboratoriji nisu na odgovarajući način opremljeni za rad doktoranada.

Međutim Fakultet neprekidno radi na opremanju laboratorija. Nabavljeni su novi aparati koji se još ne koriste. Fakultet razmatra mogućnost zakupa dodatnih prostora za laboratorije u razdoblju dok nova zgrada ne bude izgrađena.

Djelatnice u studentskim referadama naglasile su dobru suradnju sa studentima. Međutim, veliki problem predstavlja nedostatak informatičke podrške za učinkovitiji rad. Studenti traže da im se omogući elektronička prijava ispita kao i pristup informacijama preko interneta. Djelatnice stručnih i administrativnih službi nisu u potpunosti zadovoljne mogućnošću stručnog osposobljavaju u svom području djelovanja, iako su svjesne da se na tome radi, ali zasad je to osigurano samo za neke službe.

Na pojedinim radnim mjestima djelatnici izvršavaju i poslove koji nisu predviđeni u sistematizaciji te su povremeno preopterećeni. Za povećan obujam rada očekuju dodatnu stimulaciju.

Djelatnica knjižnice intenzivno se bavi otpisom staroga knjižničkog fonda, novim procedurama, statističkom bazom i obnavljanjem knjižničkog fonda itd. Fakultet bi trebao osigurati znatna sredstava za obnovu knjižničkog fonda i financiranje međunarodnih aktivnosti profesora i studenata.

Fakultet se financira 72% iz državnog proračuna, 28% ostvaruje na tržištu kroz prijavljene projekte i konzultantske usluge što mu osigurava stabilno djelovanje.

Povjerenstvo smatra da je za Fakultet posebno važno definirati kompetencije djelatnika koji se bave sustavom osiguravanja kvalitete i organizirati dodatnu edukaciju za sve djelatnike (kratke seminare ili tematske sjednice).

Analiza:

Fakultet je proveo anketu o zadovoljstvu administrativno – stručnog osoblja te tehničko – pomoćnog osoblja. Rezultate je objavio na mrežnim stranicama u obliku Izvješća o provedenim anketama. Na temelju dobivenih rezultata, Fakultet je organizirao tematski sastanak dana 14. lipnja 2011. godine, na kojem se razgovaralo o problemima koji su proizašli kao rezultati ankete. Dogovoreno je da se sastanci nastave raditi i nadalje, s ciljem razrješavanja eventualnih poteškoća u radu.

Nadalje, na temelju izrađenih samoevaluacija nastavnika, prihvaćeni su prijedlozi za poboljšanje rada te su izrađeni kriteriji, koji su u razdoblju naknadnog praćenja djelomično provedeni (Prilogu 26 – prikaz provedenih poboljšanja).

Voditeljica Ured za unapređenje i osiguravanje kvalitete je uspješno položila seminar za internog auditora u travnju 2011. godine, što je dokazano certifikatom odgovarajuće certifikacijske tvrtke. Nadalje, sudjelovala je na 12. međunarodnom simpoziju o kvaliteti održanom 17. i 18. ožujka 2011. godine te je u suradnji s dekanom i prodekanom za nastavu prezentirala postignuća na Fakultetu. Prezentacija pod nazivom *Organizacija, osiguravanje, praćenje i unapređenje sustava kvalitete na Građevinskom fakultetu* objavljena je u Zborniku radova Simpozija.

Zaključak:

Fakultet je u razdoblju naknadnog praćenja proveo aktivnosti prema preporukama Povjerenstva, a za neke je pokrenuo inicijativu za rješavanje na razini Sveučilišta. Povjerenstvo nije razmatralo pitanje prostora, budući da se dovršetak izgradnja nove zgrade predviđa u naredne četiri godine.

Razina razvijenosti: **prijelaz iz početne u razvijenu fazu**

Preporuke:

- a) omogućiti studentima pristup internetu
- b) pratiti usavršavanje nastavnog i administrativno – stručnog osoblja i ocjenjivati uspješnost primjene stečenih vještina
- c) raditi trajno na poboljšanju opremljenosti knjižnice novijom literaturom (strana i domaća) te, eventualno, povezivanje na Nacionalnu sveučilišnu knjižnicu i međunarodne mreže knjižnica
- d) omogućiti doktorandima da dio doktorskog studija provedu na sličnom visokom učilištu u inozemstvu (preko bilateralnih sporazuma)

ESG 1.6 *Informacijski sustavi*

STANDARD:

Visoka učilišta trebaju prikupljati, analizirati i koristiti relevantne informacije radi djelotvornog upravljanja svojim studijskim programima i drugim aktivnostima.

SMJERNICE:

Samoosviještenost visokih učilišta polazna je točka za učinkovito osiguravanje kvalitete. Važno je da učilišta raspolažu metodama za prikupljanje i analizu informacija o svojim aktivnostima. Bez toga, učilišta neće znati što rade dobro, a na što je potrebno obratiti pozornost, a neće biti upoznata niti s rezultatima inovativnih aktivnosti.

Sustavi informiranja vezani uz kvalitetu, potrebni pojedinim učilištima, donekle će ovisiti o lokalnim uvjetima, no moraju uključivati barem sljedeće:

- napredovanje studenata i prolaznost
- zapošljivost diplomanata
- zadovoljstvo studenata programima
- djelotvornost nastavnika
- profil studentske populacije
- dostupne obrazovne resurse i njihovu cijenu
- ključne pokazatelje uspjeha učilišta.

Također, korisno je i da se učilišta uspoređuju s drugim sličnim učilištima u Europskom prostoru visokog obrazovanja, a i šire. To će im omogućiti da povećaju svijest o vlastitom djelovanju i da pronađu načine za njegovo poboljšanje.

Dokazi:

Postojeći informacijski sustav (ISVU) je namijenjen vođenju evidencije o studentima, a koristi se na razini Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i Fakulteta za praćenje određenih pokazatelja kvalitete.

Administrativno je osoblje podnijelo određene prijedloge za poboljšanje svakodnevnog rada, ali ti prijedlozi dosad nisu uvaženi (radi se o jedinstvenom sustavu na razini cijele Republike Hrvatske).

Nije utvrđeno postojanje informacijskog sustava koji bi pratio znanstvenu djelatnost Fakulteta.

Dosadašnje je zapošljavanje diplomanata jedan od pokazatelja da je ostvarenje studijskih programa u skladu s postavljenim ciljevima i nastavnim dostignućima.

Analiza:

Fakultet je izradio analize učinkovitosti postupaka i mjera provedenih u nastavi za akademsku godinu 2008./2009. i 2009./2010, u kojima daje jasnije, detaljnije i točnije podatke, nužne za praćenje kvalitete nastave. Fakultet anketama prati zadovoljstvo studenata stečenim znanjem i vještinama, a rezultate objavljuje na mrežnim stranicama. Nadalje, Fakultet organizira tribine i susrete s bivšim studentima te prikuplja informacije o razvoju njihovih karijera. Važno je naglasiti da su se studenti koji su završili Fakultet relativno lako zapošljavali u regiji. Uslijed krize zapošljavanje je usporeno.

Fakultet je nastavio dostavljati prijedloge za izmjene i dopune ISVU sustava nadležnom tijelu. Budući da se radi o sustavu koji je izrađena za potrebe svih visokih učilišta u RH, nadogradnja sustava je složen i dugotrajan postupak. Za sada u ISVU nije uključen sustav osiguravanja kvalitete.

Fakultet se redovito uspoređuje s ostalim Građevinskim fakultetima u zemlji, a studijske programe usklađuje s programima studija na sličnim visokim učilištima u Europi. Nastavnici neprestano motiviraju studente za aktivnije sudjelovanje na predavanjima i vježbama osuvremenjivanjem metoda i tehnika predavanja. Uspješnost motivacije studenata očituje se rezultatima studenata na raznim susretima i simpozijima u zemlji i inozemstvu. Ključni pokazatelj uspjeha Fakulteta je sudjelovanja studenata na 17. međunarodnom skupu studenata inženjerskih usmjerenja ICAMES 2011 u Istanbulu s projektom studentske radionice SitCon i plasmanom projekta u završnicu natjecanja.

Zaključak:

Realizacija nadogradnje i promjena ISVU sustava ne ovisi o Fakultetu, već nadležnom tijelu koje razmatra sve prijedloge i ISVU sustav usklađuje s potrebama svih visokih učilišta u RH. Fakultet neprestano radi na poboljšanju nastave i prati napredak studenata tijekom studiranja, a rezultati provedenih analiza upotrebljavaju se kao baza za provedbu poboljšanja.

Razina razvijenosti: **razvijena faza**

Preporuke:

- a) primjenjivati najnovije metode za prikupljanje informacija o kvaliteti svih aktivnosti Fakulteta
- b) učestalo uspoređivati Fakultet sa sličnim fakultetima u regiji i Europi
- c) uključiti studente koji su završili Fakultet u revizije studijskih programa

ESG 1.7. Informiranje javnosti

STANDARD:

Visoka učilišta trebaju redovito objavljivati ažurne, nepristrane i objektivne informacije (i kvalitativne i kvantitativne) o svojim programima i kvalifikacijama.

SMJERNICE:

U ostvarenju svoje javne uloge, visoka su učilišta dužna objavljivati informacije o programima koje nude, o planiranim ishodima učenja tih programa, o kvalifikacijama koje dodjeljuju, o nastavi, o postupcima učenja i ocjenjivanja koje koriste, kao i o mogućnostima učenja dostupnim studentima. Objavljene informacije mogu sadržavati stavove i radna mjesta bivših studenata te profil trenutačne studentske populacije. Te informacije moraju biti točne, nepristrane, objektivne i lako dostupne te se ne smiju koristiti samo kao prilika za marketing. Učilište treba na nepristran i objektivna način potvrditi je li ispunilo vlastita očekivanja.

Dokazi:

Fakultet, kao javno učilište, informira javnost o programima koje nudi, s prikazom ishoda učenja za svaki program, o stjecanju kvalifikacije te o ostalim aktivnostima. Međutim, nije vidljivo na koji način se informacije prikupljaju, ažuriraju, odabiru, kao ni učestalost ažuriranja.

Informacije koje se odnose na studijske programe, a koje su objavljene na mrežnim stranicama Fakulteta, relevantne su i dostatne te dostupne svim dionicima.

Uspješno se predstavljaju djelatnosti Fakulteta. Obaviještenost potencijalnih i već upisanih studenata se osigurava preko različitih medija i odgovarajućih službi.

Fakultet je ostvario preduvjete za razvoj svih svojih aktivnosti (prikazano u Strategiji). Na području međunarodne suradnje je jasno određena obveza za daljnji razvoj. Potpisani su bilateralni sporazumi s nekoliko sveučilišta u Europi (Univerza v Ljubljani – Fakulteta za gradbeništvo in geodeziju, Univerza v Mariboru – Gradbena fakulteta, Sveučilište u Pečuhu – Tehnički fakultet Pollack Mihaly, Tehnički fakultet u Košicama i Građevinski fakultet u Slovačkoj, Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Građevinski fakultete Sveučilišta u Tuzli, Građevinski fakultete Sveučilišta u Beogradu, Copenhagen University College of Engineering) te su ostvarene mnoge aktivnosti u multilateralim projektima visokog obrazovanja.

Fakultet je svjestan svog značaja i utjecaja na razvoj Osijek i šire regije. Postoje i brojne druge inicijative za približavanje Fakulteta lokalnoj zajednici. Uz svestranu daljnju podršku i

motivaciju, te aktivnosti predstavljaju jednu od najvećih mogućnosti za promjene u okruženju i na Fakultetu.

Analiza:

Fakultet je, u skladu s preporukom Povjerenstva, izradio postupak prikupljanja, odabiranja i ažuriranja informacije te je Uprava zadužila djelatnike tehničke službe da vode evidenciju o vremenu zaprimanja primjedbi svih djelatnika Fakulteta za rješavanje tehničkih poteškoća. Zaduženi djelatnici izradili su Izvješće o provedenim aktivnostima, na temelju kojeg je izrađeno Izvješće o utjecaju tih aktivnosti na sustav osiguravanje kvalitete Fakulteta.

Zaključak:

Fakultet je, u skladu s preporukom Povjerenstva, izradio traženi postupak.

Razina razvijenosti: **napredna faza**

Preporuke:

- a) shematski prikaz organizacije Fakulteta trebao bi biti prikazan na mrežnim stranicama Fakulteta
- b) Politika kvalitete, kao jedan od najvažnijih dokumenata, uz Misiju i Viziju, treba biti na početnoj mrežnoj stranici Fakulteta.

IV. Završna vanjska prosudba sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku

Zaključak:

Na temelju prikazanog napretka prema pojedinim standardima ESG-a, nakon provedenog naknadnog praćenja je vidljivo da je Fakultet poduzeo odgovarajuće aktivnosti kojima je poboljšao funkcionalnost i učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete. Fakultet primjenjuje mehanizme praćenja i analizira povratne informacije svih dionika u sustavu osiguravanja kvalitete, kako bi neprekidno poboljšavao sustav. Naravno, Povjerenstvo je dostavilo i preporuke za naredno razdoblje, koje Fakultet treba uvažiti, kako bi neprekidno poboljšavao sustav, a samim time i kvalitetu obrazovanja.

Povjerenstvo procjenjuje da je sustav učinkovit i da se nalazi u razvijenoj fazi te doprinosi poboljšanju svih aktivnosti Fakulteta vezanih za kvalitetu obrazovanja.

Prijedlog Povjerenstva za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete:

Predlaže se Agenciji za znanost i visoko obrazovanje da Građevinskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku izda certifikat za učinkovit, razvijen i funkcionalno ustrojen sustav osiguravanja kvalitete na razdoblje od pet godina od datuma usvajanja ovog Izvješća.

Višnja Petrović

predsjednik
Povjerenstva za vanjsku prosudbu
sustava osiguravanja kvalitete

Zagreb, 9. rujna 2011. godine

Prilog 1.

Dokumenti Građevinskog fakulteta Sveučilišta J.J. Strossmayer u Osijeku

- Priručnik za osiguravanje kvalitete
- Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta provedenoj u 2009. godini
- Plan aktivnosti za naknadno praćenje u 2009. godini
- dokumenti koji su relevantni za provedbu vanjske prosudbe:
 - kratki opis organizacije s podacima o broju studenata i osoblja visokog učilišta
 - povijest nastanka sustava osiguravanja kvalitete
 - prikaz odnosa Uprave i jedinice za osiguravanje kvalitete
- Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete provedenoj u 2010. godini
- Plan aktivnosti za fazu naknadnog praćenja u 2010. godini
- *SWOT* analiza

Osim navedenih dokumenata, na mrežnim stranicama Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku dostupno je sljedeće:

- Statut
- Misija, Vizija i Strategija
- Politika kvalitete
- sastav Povjerenstva za praćenje i osiguravanje kvalitete
- Radna skupina za praćenje i osiguravanje kvalitete
- Radna skupina za ishode učenja
- Izvješće o provedenim aktivnostima iz plana aktivnosti u strategiji za 2009. godinu
- Odluka o izmjenama i dopunama Strategije razvitka Građevinskog fakulteta za razdoblje 2009. - 2013.
- Pravilnik o organiziranju i osiguravanju kvalitete
- Izvješće o jedinstvenoj sveučilišnoj anketi provedenoj na Građevinskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku
- Izvješće o provedenoj anketi o radu stručno – administrativnih službi

Dokumenti dostavljeni na uvid Povjerenstvu tijekom posjeta Fakultetu:

- Priručnik sustava upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme HRN EN ISO 9001:2002
- Kalendar aktivnosti za 2010./2011. Građevinskog fakulteta
- Prikaz režijskih troškova (grafički prikaz)
- Poslovanje Građevinskog fakulteta u 2009. godini (grafički prikaz)

Prilog 2

Program posjeta Povjerenstva za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

Program posjeta

Utorak, 9. studenog 2010. godine – prvi dan

09:30 – 09:40	Razgovor s dekanom visokog učilišta
09:40 – 10:40	Razgovor s predstavnicima Uprave i voditeljicom Ureda za unapređivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja (6 osoba + 1)
10:40 – 10:50	Konzultacije Povjerenstva
10:50 – 11:50	Razgovor s predstavnicima studenata svih godina i svih studija (10 osoba)
11:50 – 12:00	Konzultacije Povjerenstva
12:00 – 13:00	Razgovor s predstavnicima nastavnog osoblja (8 osoba)
13:00 – 13:10	Konzultacije Povjerenstva
13:10 – 14:10	Stanka za ručak
14:10 – 16:00	Obilazak Građevinskog fakulteta

Srijeda, 10. studenog 2010. godine – drugi dan

10:00 – 11:00	Razgovor s administrativnim i tehničkim osobljem (5 osoba)
11:00 – 11:10	Konzultacije Povjerenstva
11:10 – 12:10	Razgovor s vanjskim dionicima – poslodavci (4 osobe)
12:10 – 13:00	Sastanak Povjerenstva – izrada nacrtu Izvješća
13:00 – 14:00	Stanka za ručak
14:00 – 14:30	Završni razgovor s predstavnicima Uprave (5 osoba)

Prilog 3. Kriteriji za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta

ESG-standardi	Pripremna faza	Početna faza	Razvijena faza	Napredna faza
1. 1 Politika, misija, vizija, opća strategija visokog učilišta/podstrategije; ciljevi, cjelokupna organizacija i unutarnja povezanost sustava osiguravanja kvalitete; objavljena dokumentacija, uključujući politiku kvalitete, postupke i odgovornosti svih dionika.	Politika, misija, vizija, opća strategija u fazi su pripreme i izrade. Ustrojava se sustav osiguravanja kvalitete. Učilište nije izradilo postupke osiguravanja kvalitete za svoje aktivnosti.	Politika, misija, vizija, opća strategija izrađene su, usvojene i javno objavljene. Ustrojen je sustav osiguravanja kvalitete. Postoje postupci osiguravanja kvalitete za neke aktivnosti, ali nisu sustavno strukturirani ni međusobno povezani.	Osiguravanje kvalitete pokriva mnoge aktivnosti visokog učilišta i postupci osiguravanja kvalitete čine konzistentan sustav koji se učinkovito unapređuje na temelju rezultata unutarnje prosudbe. Svi su dokumenti sustava objavljeni.	Osiguravanje kvalitete pokriva sve aktivnosti visokog učilišta. Sustav se učinkovito unapređuje na temelju rezultata unutarnje i vanjske prosudbe.
1.2.1 Odobranje, promatranje i periodična revizija studijskih programa i stupnjeva obrazovanja	Ne postoje formalni mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja. Nisu izrađeni ishodi učenja za sve studijske programe. Osiguran je minimum resursa za poučavanje i učenje. Studenti i drugi dionici nisu uključeni u aktivnosti osiguravanja kvalitete. Ne prikupljaju se povratne informacije.	Postoje formalni mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja koji se djelomično primjenjuju. Izrađeni su ishodi učenja za sve studijske programe. Resursi su djelomično osigurani. Studenti su uključeni u aktivnosti osiguravanja kvalitete.	Mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja primjenjuju se u cijelosti. Ishodi su učenja revidirani i po potrebi poboljšani. Osigurana su odgovarajuća sredstva za veći dio planiranih aktivnosti. Studenti i drugi dionici uključeni su u aktivnosti osiguravanja kvalitete.	Redovito se prikupljaju povratne informacije svih dionika te koriste za unapređenje sustava osiguravanja kvalitete (unapređenje procesa odobranja, promatranja i periodične revizije programa i stupnjeva obrazovanja). Osigurana su odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti.
1.2.2. Znanstveno-istraživački rad	Ne postoje formalni mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada	Djelomično su uspostavljeni mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj	Uspostavljeni su mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog	Sustavno se prati i ocjenjuje učinkovitost uspostavljenih mehanizama praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegova utjecaja na razvoj društva.

	i njegovog utjecaja na razvoj društva. Nove se istraživačke metode ne primjenjuju u procesima poučavanja i učenja.	društva. Učinkovitost se uspostavljenih mehanizama ne prati sustavno. Nove istraživačke metode počinju se primjenjivati u procesima poučavanja i učenja.	utjecaja na razvoj društva. Učinkovitost uspostavljenih mehanizama ne prati se sustavno. Nove istraživačke metode primjenjuju se u procesima poučavanja i učenja, ali se ne ocjenjuje njihova učinkovitost.	Ocjenjuje se učinkovitost primjene novih istraživačkih metoda u procesima poučavanja i učenja.
1.3 Ocjenjivanje studenata	Ne postoje objavljeni kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata.	Postoje kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata, ali su studentima samo djelomično dostupni i ne primjenjuju se dosljedno.	Kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata dosljedno se primjenjuju, objavljeni su i studenti su s njima upoznati.	U skladu s kurikulumom i ishodima učenja trajno se poboljšavaju procedure ocjenjivanja ishoda učenja.
1.4 Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja, njegova interakcija, utjecaj na društvo znanja te doprinos regionalnom razvoju	Osiguran je minimalan broj nastavnog osoblja s odgovarajućom znanstvenom, nastavnom i stručnom kvalifikacijom u skladu sa standardima opterećenja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje nije aktivno uključeno u regionalni razvoj.	Vještina prijenosa znanja na studente i učinkovitost poučavanja vrednuju se samo studentskim anketama. Nesustavno provođenje usavršavanja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje djelomično utječe na regionalni razvoj.	Vještina prijenosa znanja na studente i učinkovitost poučavanja istovremeno se vrednuju različitim metodama. Mehanizmi koji omogućuju stručno i znanstveno usavršavanje nastavnog osoblja djelomično se primjenjuju. Nastavno osoblje aktivno utječe na regionalni razvoj.	Prikupljene povratne informacije o kvaliteti i učinkovitosti procesa poučavanja koriste se za unapređivanje kompetencija nastavnog osoblja. Rezultati znanstvenih istraživanja u području poučavanja uključeni su u sustavno organiziran proces poučavanja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje značajno utječe na regionalni razvoj.
1.5 Resursi za učenje i potporu studentima	Sustav osiguravanja kvalitete ne provjerava resurse potrebne za potporu studentima. Resursi vezani uz studentski standard zadovoljavaju minimum.	Sustav osiguravanja kvalitete provjerava postojeće resurse za učenje koji su djelomično dostupni i primjereni za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard djelomično zadovoljavaju potrebe studenata.	Resursi potrebni studentima za učenje dostupni su i primjereni za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard u većoj mjeri zadovoljavaju potrebe studenata.	Visoka učilišta sustavno prate i unapređuju resurse za potporu studentima za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard u potpunosti zadovoljavaju potrebe studenata.
1.6.Važnost i pristup	Sustav osiguravanja kvalitete	Informacije se nesustavno	Relevantne su informacije	Sustav je osiguravanja kvalitete u

informacijama sustava osiguravanja kvalitete	ne pruža niti unutarnjim niti vanjskim dionicima informacije o sustavu i visokom učilištu.	prikupljaju i obrađuju te su djelomično dostupne unutarnjim i vanjskim dionicima. Informacije se nesustavno koriste u procesu planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.	dostupne svim dionicima i uglavnom se koriste za procese planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.	cijelosti transparentan. Informacije se sustavno i ciljano razmjenjuju među svim dionicima/ dijelovima visokog učilišta. Relevantne su informacije temelj procesa planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.
1.7 Javno informiranje	Učilišta ne objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta djelomično objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta uglavnom objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta redovito objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.